

2020-03-03

WSP Environmental
Malin Stensson

Synpunkter från Lunds botaniska förening på Samrådsunderlag för tillståndsansökan för vattenverksamhet (Kristianstads kommun)

Undertecknade har på uppdrag av Lunds Botaniska Förenings styrelse tagit del av underlaget för ökat uttag av grundvatten i Gringelstad, Kristianstads kommun.

Lunds Botaniska Förening ser stora risker med det ökade uttaget av grundvatten, speciellt för de botaniskt värdefulla områdena omkring Lyngsjön. Sjön och dess omgivningar ligger inom påverkansområdet för såväl berggrunden som för de ytliga jordlagren, och de senare utgörs av sandlager som tycks ha en hydrologisk förbindelse med de berglager från vilket dricksvattnet ska utvinnas. Sanden runt källsjön är kalkrik, vilket leder till en artrik kalkfuktäng med rariteter som majviva (NT), loppstarr (VU), blågrönt mannagräs (VU), majnycklar (NT), gulyxne (NT), honungsblomster (VU), ängsnycklar, kärrknipprot och johannesnycklar. Arter i fuktängar reagerar snabbt och negativt på förändringar i hydrologin, vilket vi sett många exempel på i andra delar av Skåne, t ex på Kungsmarken (dränering av fuktiga slänter i golfbana) och i Dalbytrakten (dränering av omgivande fuktmarker runt stenbrott). Rent generellt tillhör kalkfuktängen en av de vegetationstyper som gått tillbaka mest i Skåne.

Den beräknade påverkan antas vara liten i Lyngsjöområdet, och man har inte sett någon avsänkning i sjön, trots 20 år av stora uttag av andra brukare de senaste 20 åren (s 10). Detta argument känns svagt eftersom det inte tar hänsyn till framtida klimatförändringar och att det läggs till ett grundvattenuttag utöver ett befintligt (som mycket väl kan komma att öka i framtiden). I detta sammanhang vore det intressant att veta hur Lyngsjöns vattenstånd påverkades under den extremt varma och torra sommaren under 2018.

Då Lyngsjön är ett Natura 2000-område avser man att inrätta ett kontrollprogram för att säkerställa att florans och faunans inte påverkas av vattenuttaget (s 31). Vi tycker att texten måste bli mer konkret här. Hur ska kontrollen gå till? Vilka metoder ska användas och vilka förändringar i flora, fauna eller grundvatten ska registreras för att påvisa påverkan? Och vilka åtgärder ska vidtas ifall man ser en påverkan? Ska det finnas en beredskap för att ta dricksvatten från annat håll ifall påverkan blir stor, eller kommer ett fortsatt vattenuttag att prioriteras framför de biologiska värdena?

Underlaget ger en bra översikt över alla de naturreservat, Natura 2000-områden och lokaler för fridlysta arter som ligger inom påverkansområdet (tabell 1-2). Det framgår tydligt att många värdefulla områden innehåller fuktkrävande naturtyper som på olika sätt försörjs av grundvatten. Även om vattenuttaget i första hand antas påverka de djupare vattenmagasinen finns det skäl att tillämpa försiktighetsprincipen i hela påverkansområdet. Texten ger inget underlag för att bedöma den använda grundvattenmodellens felmarginal och känslighet för årsvariationer vad gäller temperatur och nederbörd, speciellt effekterna av extrema år som förväntas bli mer frekventa i framtiden. Detta ökar ytterligare vår oro inför projektet.

Avsnittet 7.6 om fridlysta arter blir mer heltäckande om man utvidgar avsnittet till att gälla alla fuktkrävande rödlistade arter inom påverkansområdet, oavsett om de är fridlysta eller inte (kan sökas ut i Artportalen på samma sätt som de fridlysta).

Bästa hälsningar

Stefan Andersson och Charlotte Wigermo,
för Lunds botaniska förening